

sigelse af dom eller kendelse, må det anses for rimeligt, at der heller ikke skal erlægges stempelafgift for indgåelse af retsforlig, der overflødig gør afsigelse af dom eller kendelse.

Til § 83.

De her foreslåede fritagelsesbestemmelser, der ikke findes i den gældende stempellov, begrundes dels på samme måde som den i den foregående bestemmelse foreslåede stempelfrihed for retsforlig dels med, at der i de her omhandlede sager er tale om foranstaltninger, der dikteres af samfundsmæssige hensyn, og som derfor om fornødent bliver tvangsmæssigt iværksat. En betingelse for stempelfrihed for forligene og de dertil sig sluttende dokumenter må det være, at der for den pågældende myndighed er aktuel hjemmel til i mangel af en mindelig ordning at træffe afgørelse ved kendelse eller beslutning. Det er f. eks. ikke tilstrækkeligt, at det må antages, at der vil blive rejst frednings-sag, såfremt ejeren ikke af egen drift pålægger ejendommen en servitut. Ved forslaget til stk. 2 tilsigtes kun sådanne dokumenter medtaget, som er en direkte følge af afgørelsen (kendelsen) eller den mindelige ordning, der overflødig gør kendelsen. Hvis der f. eks. i forbindelse med en ekspropriation sker overdragelse af et afskåret restareal til en tredjemand, kan dette ikke betragtes som et dokument „til gennemførelse af“ ekspropriationen, men da sådanne overdragelser er ret almindelige ved ekspropriation af fast ejendom, og da de af praktiske grunde bør behandles efter samme regler som dokumenter om selve afståelsen til det offentlige, har man fundet det hensigtsmæssigt at opretholde reglen om stempelfritagelse i loven om fremgangsmåden ved ekspropriation af fast ejendom, der dækker alle dokumenter i forbindelse med ekspropriationer efter loven, jfr. forslaget til § 89, stk. 3, nr. 12. Forslaget tilsigter ej heller at indføre stempelfrihed for lånedokumenter, som de af en kendelse (f. eks. fra en landvæsenskommission) berørte lodsejere optager til afholdelse af omkostningerne ved de landvindings-, grundforbedrings- eller andre foranstaltninger, som er pålagt dem ved kendelsen.

Til § 84.

Forslaget afløser den gældende stempelovs § 135, hvorved hjemles legal stempelfrihed for gaver til den danske folkekirke, de her i riget lovligt bestående trossamfund, skoler, fattigvæsenet eller vel-dædigt øjemed samt til offentlige stiftelser, der er sat under dertil beskikkede embedsmænds bestyrelse og tilsyn og er stiftet til almindelig gavn. Denne lovens regel har i sin ubestemthed uund-

gæligt måttet give anledning til meget besvær, ikke mindst fordi spørgsmålet om tilstedeværelsen af betingelserne for stempelfriheden i virkeligheden ofte vil bero på et skøn. Det foreslås derfor, at den legale stempelfritagelse begrænses til gaver til folkekirken og til de her i riget bestående anerkendte trossamfund, medens der gives adgang til bevillingsmæssig afgiftsfritagelse for gaver til institutioner, hvis formål er af almenvelgørende eller anden almennyttig karakter. Også gaver til ikke-ankendte trossamfund vil efter omstændighederne kunne fritages efter forslaget stk. 2.

I den gældende lovs § 135 er det udtrykkeligt fastslået, at et legat eller en stiftelse ikke kan anses for almennyttigt, når der er forbeholdt medlemmerne af en bestemt familie fortrinsret til nydelse i mere end to slægtled. Når fritagelsen efter forslaget stk. 2 bliver et bevillingsspørgsmål, kan den nævnte begrænsning følges i praksis, selv om den ikke er optaget i lovteksten.

Forslaget har i øvrigt kun praktisk betydning ved overdragelse af fast ejendom uden vederlag eller mod nedsat købesum.

Til § 86.

Reglen om hypotekbankens obligationer findes i den gældende stempelovs § 134. Reglen om kreditforeningernes kasseobligationer og om Landmandsbankens Hypotekafdelings obligationer findes i lovens § 141, medens reglen om Kooperationens Kreditinstitut er optaget som tekstanmærkning på finanslov.

Stempelfrihed for de andre institutioner, som udsteder kasseobligationer, er hjemlet ved de pågældende love og er foreslået opretholdt i forslaget § 89, stk. 3, nr. 2-7.

Kapitel 17.

Til § 87-88.

De foreslåede bestemmelser afløser den gældende stempelovs §§ 33, 38-43 og § 46 samt forskellige bestemmelser inden for en række andre paragraffer i loven. Efter den gældende lovs § 33 er hovedreglen den, at når et dokument ved stemplingsfristens udløb er eller skal behandles som ustempelt eller er for lavt stemplet, skal der erlægges bøde lig 5 gange det manglende stempel. Denne bøde skal ikendes hver af parterne, eventuelt andre personer, der efter lovens regler er bødeansvarlige. Efter lovens § 46 kan finansministeriet, når de pågældendes økonomiske forhold eller andre særlige omstændigheder taler derfor, eftergive eller nedsætte de foreskrevne bøder. Finansministeren kan bestemme, at